

NASJONAL KLAGENEMND FOR OPPTAK GJENNOM SAMORDNA OPPTAK
Postboks 236 Sentrum, 0103 OSLO

Dato: 19. oktober 2023

29/23	Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet – opptaksforskriften § 4-4
Vedtak	Klagen avvises.
Begrunnelse	Klager har trukket klagen.
50/23	Samordna opptak – opptaksforskriften §§ 2-2 og 4-2
Vedtak	Samordna opptaks vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Klager har ikke dokumentert kunnskaper i norsk med godkjent test eller eksamen, jf. opptaksforskriften § 2-2 (2). Han har tatt tre av fire delprøver av Norskprøven, men mangler den muntlige delprøven. Han har også kun oppnådd nivå B1 på én av de tre delprøvene han har tatt. For å dekke språkkravet i norsk med Norskprøven må man ha nivå B2 på alle fire delprøvene. Det er bare i helt spesielle tilfeller at arbeidserfaring kan dekke kravet til norsk. Man må ha brukt språket både skriftlig og muntlig på et avansert nivå over flere år. Lærer, journalist eller saksbehandler er eksempler på yrker som kan vurderes. Kortvarig engasjement ved et sykehjem er ikke blant de yrkene som kan dekke språkkravet. Klagenemnda viser til at klager fikk detaljert informasjon fra Samordna opptak den 22. mai 2023 om manglene ved søknaden sin. Han fikk samme varsel i fjor. Klagenemnda viser også til informasjon på Samordna opptaks nettsider om hva som kreves for å dekke språkkravet i norsk. Det er den enkeltes ansvar å sette seg inn i informasjonen som er tilgjengelig på Samordna opptaks nettsider.
51/23	Universitetet i Oslo – opptaksforskriften § 7-13
Vedtak	Universitetets vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Etter opptaksforskriften § 7-13 er det et krav at de som gis tilbud om opptak etter særskilt vurdering har dokumentert forhold som gir grunn til å anta at søkerens karakterpoengsum ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner. Klager har dokumentert forhold som gir grunnlag for særskilt vurdering. Klager og hennes advokat peker på at samtlige karakterer på vitnemålet gir et uriktig bilde av hennes reelle kunnskapsnivå. Klagenemnda mener at det

	høye fraværet hennes i Vg1 og Vg2 kan ha hatt innvirkning på innlæring og at det er ikke sannsynliggjort at karakterene i så mange fag gir et uriktig bilde av hennes faktiske kompetansenivå på vurderingstidspunktet. Klagers søknad er rangert på grunnlag av 23/5-regelen fordi det var dette som samlet sett ga best poengsum. Klagenemnda registrerer at klager har tatt 4 av studiekompetansefagene på nytt i senere tid. De nye karakterene i norsk skriftlig og engelsk gir bedre uttelling enn de opprinnelige karakterene på vitnemålet. De er tatt med i utregningen, og klagenemnda legger derfor til grunn at disse karakterene nå reflekterer hennes faktiske kompetansenivå i disse fagene. Klagenemnda registrerer at klager ikke fikk noen tilrettelegging da hun gikk på videregående skole, da det ikke ble avdekket at det var et behov for det. Klagenemnda bemerker uansett at det ikke er utnyttet potensiale for læring som skal gi grunnlag for særskilt vurdering.
52/23	Universitetet i Oslo – opptaksforskriften §§ 3-1 og 7-12
Vedtak	Universitetets vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Klager har oppnådd generell studiekompetanse på grunnlag av en yrkesfaglig videregående utdanning som Salgsassistent i fotohandel, enkelteksamen i matematik B samt en profesjonsbachelorgrad fra Danmark. Klager kan derfor ikke få opptak gjennom realkompetansevurdering, jf. opptaksforskriften § 3-1. Samordna opptak har ikke omregningstabell for den type utdanning som klager har. Søknaden kan dermed ikke poengberegnes, og klager ble derfor vurdert individuelt for opptak etter opptaksforskriften § 7-12. Klagenemnda viser til at det etter § 7-12 er et krav at de som gis tilbud om opptak har likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som har fått tilbud om opptak på grunnlag av poengberegning. Når forskriften krever at de som får individuell vurdering må ha likeverdige ferdigheter og kunnskaper med de som blir poengberegnet, er det ikke snakk om å ha faglig kompetanse innenfor det feltet man søker opptak til. Det som menes er at man må ha et karakternivå som er på linje med den poengsummen som kreves av de som blir poengberegnet. Laveste poengsum for å komme inn på rettsvitenskapsstudiene klager har søkt opptak til var 61,7 (Universitetet i Bergen). Med fratrekk for alderspoeng, tilleggspoeng for høyere utdanning og 0,5 realfagspoeng, betyr det at man må ha en karakterpoengsum på minst 51,2. Det er det grunnlaget som kvalifiserer en søker for opptak som skal legges til grunn for rangeringen, jf. opptaksforskriften § 7-1. Dette gjelder også de som får individuell vurdering etter § 7-12. I klagers tilfelle betyr det altså den danske bachelorgraden, og da er det karakterene i denne utdanningen som må ha et nivå tilsvarende den poengsummen som de som kan poengberegnes må

	ha. Karakterene fra den videregående utdanningen (Højere handelseksamen) er ikke fra et fullført opplæringsløp, og de kan derfor ikke brukes i en rangering. I den skjønnsmessige vurderingen har klager har fått full uttelling for alder og høyere utdanning samt 0,5 realfagspoeng for matematik B fra Danmark. På dette grunnlaget har klager likevel ikke nådd opp i rangeringen. Poenggrensene til Rettsvitenskap ved Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen lå på mellom 61,7 og 64,1 poeng i årets opptak. Klagenemnda finner vurderingen av klagers kompetanse forsvarlig og i tråd med gjeldende praksis og saksbehandlingsregler.
53/23	Nord universitet – opptaksforskriften § 4-7
Vedtak	Universitetets vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Klager har generell studiekompetanse på bakgrunn av norsk utdanning, jf. opptaksforskriften § 2-1. Yrkesfaglærerutdanningene har krav om fag-/svennebrev eller annen fullført og bestått 3-årig yrkesutdanning i skole i videregående opplæring og 2 års relevant praksis etter avsluttet utdanning, jf. opptaksforskriften § 4-7 (7). Klager dekker ikke det spesielle opptakskravet til yrkesfaglærerutdanningen i salg, service og reiseliv (kravkoden YLSERV), jf. opptaksforskriften § 4-7, fordi hun mangler 2 års relevant yrkespraksis etter avsluttet utdanning. Forskriften åpner ikke opp for at yrkeserfaring opparbeidet før utdanningen ble avsluttet, kan dekke kravet.
54/23	Universitetet i Bergen – opptaksforskriften § 3-2
Vedtak	Universitetets vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Klagenemnda viser til opptaksforskriften § 3-2 om dispensasjon. Et av vilkårene for å få dispensasjon er at det ikke har vært mulig å oppnå enkelte av kravene til generell studiekompetanse på grunn av varig sykdom, funksjonshemming eller lignende. Kravene for å få dispensasjon er strenge. Klagenemnda presiserer også at forskriften kun åpner for muligheten til å få dispensasjon i helt spesielle tilfeller for enkelte av kravene til generell studiekompetanse. Klager mangler et betydelig antall fag da hun kun har fullført de seks studiekompetanefagene samt et valgfritt programfag. Klagenemnda viser til at klager har mulighet til å få generell studiekompetanse etter 23/5-regelen når hun blir 23 år. Kravet til praksis i 23/5 kan dekkes med

	dokumentasjon på nedsatt arbeidsevne. Det er ikke adgang til å gi dispensasjon fra alderskravet i 23/5-regelen.
55/23	Universitetet i Oslo – opptaksforskriften § 7-13
Vedtak	Universitetets vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Etter opptaksforskriften § 7-13 er det et krav at de som gis tilbud om opptak etter særskilt vurdering har dokumentert forhold som gir grunn til å anta at søkerens karakterpoengsum ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner. Klager har dokumentert forhold som gir grunnlag for særskilt vurdering. Det er imidlertid ikke sannsynliggjort at klager hadde et høyere faglig nivå da vurderingen fant sted enn det karakterene viser. Klagenemnda registrerer at klager ikke fikk noe tilrettelegging da hun gikk på videregående skole fordi hennes utfordringer ikke var kjent på det tidspunktet. Klagenemnda bemerker uansett at det ikke er utnyttet potensiale for læring som skal gi grunnlag for særskilt vurdering. Klagenemnda viser til at klager egentlig mener at samtlige fag fra videregående opplæring gir et uriktig bilde av hennes kompetansenivå. Klagenemnda finner imidlertid ikke grunnlag for å anta at samtlige karakterer i et utdanningsløp gir et uriktig bilde av hennes reelle kompetansenivå. Klagenemnda bemerker at poenggrensene kan endre seg fra år til år avhengig av antall søkere og deres karakterer. Det er poenggrensene i innværende opptak som avgjør om en søker skal tilbys studieplass. Det er ikke anledning til å ta hensyn til om en søker kunne fått plass i et tidligere opptak. Klagenemnda bemerker også at klager måtte hatt et gjennomsnitt på minst 5,00 for å få tilbud på psykologi bachelor ved Universitetet i Oslo, hennes 2. prioriterte studieønske, og minst 5,93 for å få tilbud på 1. prioritet, psykologi profesjonsstudiet. Et gjennomsnitt på 5,00 tilsvarer en oppjustering med én karakter i 22 av 25 fag. Klagenemnda finner ikke grunnlag for å anta at så mange karakterer gir et uriktig bilde av hennes reelle kompetansenivå. Klagenemnda bemerker at det uansett er for stor avstand mellom klagers poengsum og poenggrensene for opptak til studiene hun har søkt.

56/23	Norges miljø- og biovitenskaplige universitet (NMBU) – opptaksforskriften §§ 2-2 og 7-5
Vedtak	Universitetets vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Klager har generell studiekompetanse på grunnlag av utdanning fra Finland, jf. opptaksforskriften § 2-2. Hun er poengberegnet på grunnlag av dokumentasjon på fullført og bestått videregående skole i Finland. Klagenemnda bemerker at Norges miljø- og biovitenskaplige universitets (NMBU) poengberegning av klagers søknad i hovedopptaket er feil. Klager fikk 49,0 karakterpoeng i hovedopptaket. NMBU har i oversendelsesbrevet til klagenemnda også oppgitt feil karakterpoengsum fordi de har brukt gammel omregningstabell for eksamenskarakterene. Riktig karakterpoengsum skal være 45,4. Søknaden hennes skal poengberegnes på følgende måte: Gjennomsnitt på avgångsbetyget er 8,44 (135/16). Klager har i tillegg tatt ekstra kurs i fagene matematikk, kjemi og biologi. Karakterene i de ekstra kursene i kjemi og biologi skal legges til slik at ny karakterpoengsum blir som følger: $135 + 10$ (kjemi, snitt av 2 kurs) $+ 10$ (biologi 1 kurs) $= 155/18 = 8,61$. Dette regnes om til norsk karakter 4,43 ifølge omregningstabell 1. Videre skal karakterene fra studentexamensbetyget regnes inn etter en formel som står på Samordna opptaks nettsider for Finland. De finske eksamenskarakterene regnes om til en norsk karakter ifølge omregningstabell 2. Klager har opprinnelig fagene finsk, svensk, engelsk, realfag og matematikk på eksamensvitnemålet. I senere tid har hun forbedret karakteren i engelsk samt tatt kjemi. Eksamenskarakteren i kjemi er ikke nødvendig for å verken dekke et spesielt opptakskrav eller få realfagspoeng. Det får hun med kursene hun har i kjemi på avgangsvitnemålet samt de hun har tatt i tillegg som voksenopplæring. Eksamenskarakteren i kjemi tas derfor ikke med i utregningen. I denne saken ville det heller ikke lønnet seg for klager. Utrekningen blir som følger: $\{[(18 \times 4,43) + 4,14 + 4,93 + 5,64 + 4,93 + 4,93] / 23\} = 4,54 \times 10 = 45,4$ karakterpoeng. I tillegg skal klager ha 4,0 realfagspoeng, 2 tilleggspoeng for høyere utdanning og 8 alderspoeng. Til sammen blir det 59,4 konkurransepoeng. Klager får 4 realfagspoeng uten å ta med karakterene i de ekstra kursene i matematikk. Det lønner seg derfor ikke å ta med disse karakterene. Klagenemnda bemerker at poenggrensene kan endre seg fra år til år samt at det for Finland er tatt i bruk nye omregningstabeller siden sist klager søkte opptak. Det er poenggrensene i inneværende opptak som avgjør om en søker skal tilbys studieplass. Det er ikke anledning til å ta hensyn til at en søker har fått studieplass i et tidligere opptak. Alle søkere med utdanning fra Finland er vurdert og rangert etter de samme reglene i årets opptak.

57/23	Nord universitet – opptaksforskriften §§ 7-12 og 9-1 (7)
Vedtak	Universitetets vedtak oppheves. Saken returneres for ny behandling.
Begrunnelse	Klager har generell studiekompetanse fra 1983. På den tiden var det mulig å få generell studiekompetanse på grunnlag av forskjellige sammensatte utdanningsløp, jf. opptaksforskriften 9-1 (7). Klagenemnda finner at klagers søknad, på grunnlag av den opplastede dokumentasjonen, kan rangeres på individuelt grunnlag, jf. opptaksforskriften § 7-12. Etter klagenemndas mening er det uheldig at saksbehandlende institusjon har tatt i bruk en kode (TIM), som hindret at de lærestedene han søkte opptak til ikke aktivt har vurdert om klagers søknad kunne rangeres. Saken sendes derfor tilbake til Nord universitet for ny behandling.
58/23	Universitetet i Oslo – opptaksforskriften § 7-8 og dokumentasjon etter fristen grunnet tredjepartsfeil
Vedtak	Universitetets vedtak opprettholdes.
Begrunnelse	Klager har generell studiekompetanse på grunnlag av videregående skole fra Syria og fag tatt i norsk videregående skole, jf. opptaksforskriften § 2-2. Hennes poengsum er nå satt til 52,1 konkurransepoengsum i ordinær kvote. Det er dokumentert fra Vestfold og Telemark fylkeskommune at de utstedte et kompetansebevis til klager i juni 2023 hvor faget Arabisk nivå II (programfag) ikke var ført, noe som igjen resulterte i at klager ikke fikk 1,5 språkpoeng til hovedopptaket. Det nye kompetansebeviset er utstedt i august 2023 og bekreftelsen fra fylkeskommunen ble lastet opp i nettsøknaden 10. august 2023. Når årsaken til at korrekt dokumentasjon ikke er tilgjengelig innen fristen skyldes tredjepart, får søkeren i henhold til fast praksis konkurrere med ny, korrekt dokumentasjon fra den dagen den nye dokumentasjonen blir gjort tilgjengelig for saksbehandler. Det er kun når feilen skyldes opptakskontoret at det får tilbakevirkende kraft. Hovedopptaket i 2023 var avsluttet da klager fikk utstedt korrekt kompetansebevis sammen med en bekreftelse på at det var snakk om en tredjepartsfeil. I klager tilfelle fikk hun derfor konkurrerer fra og med 10. august 2023. Det har ikke vært etterfylning til bachelor i farmasi ved OsloMet.

Oslo, 19. oktober 2023

Brynjar Jørstad var ikke til stede da sakene 53/23 og 57/23 ble behandlet.
Nasjida Noorestany var ikke til stede da sakene 54/23, 55/23 og 56/23 ble behandlet.

Henrik W. Bärnholdt
leder

Ann Marit Roterud Espe

Brynjar Jørstad

Heidi M. Sund

Ingvild Naadland

Nasjida Noorestany

Ole Skålin